

Političari počeli da komuniciraju sa LGBT zajednicom

Po prvi put u istoriji predsedničkih izbora u Srbiji status lezbejki, gej, biseksualnih i transdžender (LGBT) osoba bio je tema o kojoj su javno davali svoje mišljenje učesnici izborne trke. Osim ovog značajnog pomaka, moramo istaći da je Srbija konačno dobila i političara koji bez rezerve javno podržava LGBT populaciju

Četvoro predsedničkih kandidata odgovorilo je na upitnik Gej strejt alijanse o statusu LGBT osoba u Srbiji: Milanka Karić, kandidatkinja Pokreta "Snaga Srbije", Ištvan Pastor, kandidat Saveza vojvođanskih Mađara, kandidat Reformističke stranke Jugoslav Dobričanin, tj. njegov portparol, i kandidat Liberalno demokratske partije Čedomir Jovanović.

Za uspeh ove akcije ključni faktor bio je pritisak javnosti, pre svega LGBT aktivista i medija.

GSA je u petak 11. januara sprovela akciju "Predsednički hotlajn" tokom koje su od 12 do 15 časova mnogobrojni aktivisti i aktivistkinje pozivali izborne štabove svih kandidata i postavljale im pitanja u vezi sa Upitnikom. Na osnovu povratnih informacija koje smo dobili od svojih aktivista, u skoro svim predizbornim štabovima data su čvrsta obećanja da će njihovi predsednički kandidati odgovoriti na upitnik, sem u štabovima Srpske radikalne stranke i Nove Srbije.

GSA je veoma zadovoljna tokom ove kampanje i akcije i koristimo ovu priliku da se zahvalimo svim medijima koji su shvatili koliko je ova tema bitna i propratili ovu kampanju.

Takođe, zadovoljni smo odzivom pripadnika LGBT zajednice i njihovim masovnim angažovanjem u ovoj kampanji.

Takozvani favoriti, kandidat SRS Tomislav Nikolić i kandidat Demokratske stranke Boris Tadić nisu odgovorili na upitnik GSA. Nama ostaje da se nadamo da je gospodin Nikolić svoj stav prema LGBT populaciji u Srbiji pokazao angažovanjem u kampanji Marije Šerifović, koju mnogi gejevi i lezbejke u Srbiji doživljavaju kao kontraverznu gej ikonu.

Kada je Boris Tadić u pitanju, nismo sigurni koliko je on iskren u zalaganju za približavanje Evropskoj uniji, što je jedna od osnovnih poruka njegove kampanje, s obzirom da usvajanje evropskih vrednosti podrazumeva iskorenjivanje nasilja i diskriminacije LGBT osoba, kao i legalizaciju istopolnih partnerstava.

Odgovori

Antidiskriminacioni zakon

Veoma nam je važan bio set pitanja u Upitniku koji se odnosio na antidiskriminaciono zakonodavstvo i diskriminaciju uopšte. Insistiramo na usvajanju predloga zakona koji je izradila Koalicija protiv diskriminacije, čiji je GSA član.

Među odgovorima na ovo pitanje za nas jedino prihvatljiv je odgovor kandidata LDP Čedomira Jovanovića. Iz odgovora ostalih troje kandidata nismo mogli da zaključimo za koji se konkretno model zakona za zabranu diskriminacije oni zalažu i za koja zakonska rešenja će se tačno zalagati, ali su se svi mahom principijelno založili protiv diskriminacije po bilo kom osnovu.

Osim što podržava predlog KPD Zakona za zabranu diskriminacije, **Čedomir Jovanović insistira i na ukidanju svih diskriminatornih odredbi iz postojećih zakona, kao i uvođenja institucije "zločina iz mržnje" u krivično zakonodavstvo,** čime bi se oštrije kažnjavala krivična dela sa ovim motivom.

Socijalna distanca prema LGBT osobama

Svo četvoro kandidata poznaje, ili u slučaju kandidata Reformističke stranke, sumnjaju da u svom okruženju imaju LGBT osobe. Na ovome posebno insistira **Milanka Karić,** koja kaže da **ne poznaje ne jednu, nego mnoge LGBT osobe.**

Milanka Karić tvrdi da za poslovnu saradnju su joj bitni sposobnosti, kreativnost, znanje, pouzdanost u poslu, te da **u velikom BK sistemu je bilo LGBT osoba na odgovornim mestima** i da ni kada nisu imali problema u saradnji i komunikaciji.

Takođe, **Čedomir Jovanović kaže da svakodnevno saraduje sa LGBT osobama.**

Ni Ištvanu Pastoru ne bi predstavljalo problem da saraduje sa LGBT osobama, kao ni Jugoslavu Dobričaninu, ali on insistira na načelu da svako može raditi šta hoće samo dotle dok ne ugrožava prava drugih.

Nasilje i diskriminacija

Na pitanje da li je čula ili se srela sa nasiljem i diskriminacijom LGBT osoba, Milanka Karić tvrdi da u njenom okruženju nema diskriminacije, ili "ne daj Bože" nasilja, nije ga bilo niti će ga biti, te da spada u vrlo tolerantnu osobu.

Pastor i Dobričanin takođe negiraju da su se sretali sa konkretnim slučajevima nasilja ili diskriminacije LGBT osoba, dok **Čedomir Jovanović smatra da je nasilje nad LGBT osobama veoma raširena i svakodnevna pojava, sa kojom se i sam sretao, kao i da će se zalagati za zakonsko sankcionisanje ovakvih slučajeva i poboljšanje zakonskih rešenja.**

Status LGBT populacije u Srbiji i plan aktivnosti predsedničkih kandidata za rešavanje njenih problema

Milanka Karić ne vidi LGBT populaciju kao posebnu grupu, već smatra da LGBT osobe pripadaju drugim socijalnim grupama i smatra da se njihov status rešava kroz rešavanje problema spomenutih socijalnih grupa.

Ištvan Pastor smatra da pripadnost LGBT populaciji je lični izbor, a u slučaju da bude izabran za predsednika nastojao bi da poštuje sva Ustavom i zakonima zagarantovana ljudska prava, ali ni u kom slučaju ne bi pokrenuo inicijative koje bi imale za cilj pozitivnu diskriminaciju LGBT osoba.

Jugoslav Dobričanin kaže da je LGBT populacija nevidljiva u javnosti i prepuštena pojedincima i nevladinom sektoru koji zloupotrebljavaju njen položaj.

Čedomir Jovanović tešku poziciju LGBT populacije u Srbiji objašnjava nasleđem politike prošlosti i odsustvom reakcije državnih organa i sudstva na slučajeve nasilja i diskriminacije, kao i u brojnim propustima u Ustavu Srbije, koji je imao priliku da reguliše status LGBT populacije, ali u kome nije bilo prostora za ljude i njihove stvarne živote.

Pored opštih mera za suzbijanje diskriminacije, **Čedomir Jovanović kao način za poboljšanje položaja LGBT populacije vidi i korenitu reformu obrazovnog sistema koji će mlade ljude učiti da neguju i veruju u proevropske vrednosti.**

Istopolna partnerstva

Milanka Karić je izbegla da konkretno odgovori da li je za legalizaciju istopolnih partnerstava, ali smatra da je pravo svakog čoveka da bira sa kim će živeti i koga će voleti, kao i da partnerstvo mora biti u skladu sa konvencijama i poveljama o ljudskim pravima i slobodama.

Ištvan Pastor kategorički odbija da podrži bilo kakav oblik istopolnog partnerstva, dok Jugoslav Dobričanin nema ništa protiv istopolnih partnerstava, sve dok je to vezano isključivo za partnere u okviru vanbračne zajednice.

Najdirektniji u podršci istopolnim partnerstvima je Čedomir Jovanović, koji se zalaže za potpuno izjednačavanje istopolnih partnerstava sa bračnom, odnosno vanbračnom zajednicom. GSA nije izenađena ovakvim stavom ovog predsedničkog kandidata, ali mu mora čestitati na hrabrosti koju pokazuje otvorenom podrškom LGBT populaciji.

Svo četvoro kandidata tvrde da će, ukoliko budu izabrani, sarađivati sa civilnim sektorom i LGBT organizacijama u vezi poboljšanja položaja LGBT osoba i opšteg stanja ljudskih prava.

Prisustvo predsedničkih kandidata na eventualnom održavanju Dana ponosa možemo očekivati jedino od Čedomira Jovanovića koji smatra da predsednik treba da bude simbol nacionalnog jedinstva, što za njega znači jednakost i ravnopravnost

svih građana. Zbog toga on misli da predsednik ima obavezu da simbolički podrži napore ljudi koji žele da žive slobodno i on će sa zadovoljstvom ispuniti tu svoju obavezu.

Na kraju se zahvaljujemo predsedničkim kandidatima koji su odgovorili na upitnik.

Prilikom organizovanja ove kampanje GSA je naglasila da ne želi da opredeljuje LGBT populaciju u Srbiji za koga će glasati. Ovo je bio način da se stekne jasniji uvid i svim biračima u Srbiji približe stavovi kandidata o ovim pitanjima. Kao što smo na početku rekli, odgovore smo dobili od četiri kandidata. Njihove odgovore ste čuli. GSA poziva sve birače da imaju u vidu sve ovo kada budu donosili odluku za koga će glasati u nedelju.